

Page 1:

Het "World Café" stelt voor :

Meeneem Café!

Een korte wegwijzer in het laten werken van gesprekken.

© 2002 Whole System Associates. Voel U vrij om dit document te kopiëren en te verspreiden mits de vermelding van The World café Community als auteur.

Page 2:

Caférichtlijnen

Een opwindend Cafégesprek voeren is niet moeilijk - de enige hinderpaal is uw verbeelding! Het Caféformat is soepel en kan makkelijk aangepast worden aan verschillende omstandigheden. Een combinatie van deze richtlijnen voedt een samenwerkende dialoog, actieve betrokkenheid en constructieve mogelijkheden tot actie.

Verduidelijk het doel (clarify the purpose)

Stel tijdig duidelijk waarom je mensen bijeenbrengt. Als je de bedoeling van de bijeenkomst kent weet je welke deelnemers er moeten aanwezig zijn en welke parameters belangrijk zijn om je doel te bereiken..

Creëer een gastvrije ruimte

Cafégastheren overal ter wereld benadrukken de invloed en het belang van een gastvrije ruimte - een ruimte waar men zich veilig voelt en die uitnodigend werkt. Mensen die voelen dat ze zichzelf kunnen zijn, denken, spreken en luisteren creatiever. Denk vooral goed na hoe de uitnodiging en de inrichting kunnen bijdragen tot het creëren van een hartelijke sfeer.

Onderzoek kwesties die van belang zijn

Het vinden en kaderen van *vragen die ertoe doen* voor de deelnemers aan uw Café is een domein waar zorgvuldig nadenken tot diepgaande resultaten kan leiden. Uw Café kan zowel één enkele vraag bespreken of er kunnen verschillende vragen ontwikkeld worden ter ondersteuning van de logische vooruitgang van het ontdekken doorheen diverse dialoogrondes. Meestal gaat het bij Cafégesprekken evenzeer om het ontdekken en onderzoeken van krachtige vragen als om het effectief vinden van oplossingen.

Moedig de inbreng van elkeen aan

Als leiders zijn wij ons meer en meer bewust van het belang van deelname maar de meeste mensen willen niet alleen deelnemen zij willen ook actief een bijdrage leveren die het verschil maakt. Het is belangrijk iedereen op de bijeenkomst aan te moedigen hun ideeën en

standpunten in te brengen en tegelijk ook toe te staan dat mensen enkel luisterend participeren..

Leg verbanden tussen diverse standpunten

De mogelijkheid om van tafel tot tafel te gaan, nieuwe mensen te ontmoeten, actief uw mening bij te dragen en de essentie van uw ontdekkingen te koppelen aan steeds groter wordende denkpatronen is één van de typische kenmerken die het Café onderscheidt. Door het overbrengen van kernideeën of -thema's naar nieuwe tafels wisselen de deelnemers standpunten uit en vergroten zij aldus de kans op verrassende nieuwe inzichten.

Kijk uit naar inzichten en deel ontdekkingen

Door samen te luisteren en belang te hechten aan thema's, patronen en inzichten, beginnen we een verband te zien met het grotere geheel. Na diverse gespreksrondes is het nuttig een **groeps gesprek** te beginnen. Hierdoor kan de ganse groep verbanden leggen tussen de algemene thema's en vragen die op dat ogenblik voor liggen.

Page 3

Cafégesprekken in één oogopslag

- Laat **vier of vijf personen** plaatsnemen aan kleine cafétafels of in gespreksgroepen
- Begin met (gewoonlijk drie) opeenvolgende **gespreksrondes** van ongeveer 20-30 minuten elk
- **Vragen of zaken die echt van belang zijn** voor uw leven, werk of gemeenschap worden besproken terwijl andere kleine groepen gelijkaardige vragen onderzoeken aan andere tafels
- Moedig zowel de tafelgastheren als de leden aan te **schrijven, te krabbelen en kernideeën te tekenen** op het tafelpapier, te noteren op grote fiches of op onderleggers in het midden van de groep
- Na de eerste gespreksronde vraag je dat één persoon aan de tafel zou blijven zitten als "gastheer" **terwijl de anderen als reizigers of ambassadeurs van het gedachtengoed** zullen dienen. De reizigers brengen kernideeën, thema's en vragen naar nieuwe gesprekken aan andere tafels.
- Vraag de tafelgastheer de nieuwe gasten te verwelkomen en in 't kort de belangrijkste ideeën, thema's en vragen van het eerste gesprek mee te delen. Moedig de gasten aan **ideeën** van hun vorige tafelgesprekken **samen te voegen en te verbinden** door aandachtig te luisteren en verder te bouwen op elkaars inbreng.
- Door de mensen de gelegenheid te geven verschillende gespreksrondes bij te wonen, worden **ideeën, vragen en thema's samengevoegd en verbonden**. Na de twee ronde zullen alle tafels of gespreksgroepen in het lokaal een soort kruisbestuiving met inzichten van vorige gesprekken hebben ondergaan.
- In de derde gespreksronde kunnen de mensen terugkeren naar hun oorspronkelijke tafel om **hun ontdekkingen bijeen te voegen** of ze kunnen verder gaan naar nieuwe tafels, en dezelfde of een nieuwe gastheer aan de tafel laten. Soms wordt een nieuwe vraag die **het onderzoek kan verdiepen** aangekaart voor de derde gespreksronde.
- Na diverse gespreksrondes worden de ontdekkingen en inzichten gedeeld in een **groeps gesprek**. Door dit soort gesprekken kunnen patronen worden geïdentificeerd, groeit de collectieve kennis en ontstaan er actiemogelijkheden.

Eens je weet wat je wil bereiken en hoeveel tijd je hebt kan je beslissen hoeveel gespreksrondes er zullen zijn en hoelang ze zullen duren, hoe de vragen best gebruikt worden en welke manier de interessantste is om verbanden te leggen tussen ideeën en de kruisbestuiving te laten werken.

Speel, experimenteer en improviseer!

Café-etiquette

Concentreer je op wat belang heeft

Draag je gedachten bij

Spreek vrijuit

Luister om te begrijpen

Voeg ideeën samen en leg verbanden

Luister samen naar inzichten en verdiepende vragen

Spelen, krabbelen, tekenen en schrijven op het tafelpapier wordt aangemoedigd

Amuseer je

Page 4:

Het belang van de Cafévraag(vragen)

De vraag(vragen) die u kiest of die de deelnemers ontdekken tijdens een Cafégesprek zijn cruciaal voor het succes ervan. Uw Café kan één enkele vraag uitspitten of er kunnen verschillende vragen ontwikkeld worden om de logische vooruitgang van het ontdekken door middel van verschillende dialoogrondes te ondersteunen.

Denk er echter aan dat (keep in mind that...)

- goed gestelde vragen *energie* uitlokken en onze *aandacht* richten op wat werkelijk belang heeft. Cafégastheren met ervaring raden aan om vragen te stellen waarop niet direct ja of nee kan geantwoord worden.
- goede vragen hoeven geen onmiddellijke actie of oplossing in te houden. Zij moeten eerder uitnodigen tot onderzoek en ontdekking dan tot pleiten en verdedigen.
- je herkent de goede vraag als ze voortdurend nieuwe ideeën en mogelijkheden aan de oppervlakte brengt
- kaats mogelijke vragen aan kernpersonen die deelnemen terug naar de groep en bekijk of ze nog belangstelling en energie losmaken

Een krachtige vraag

- is eenvoudig en duidelijk
- is prikkelend voor de geest
- maakt energie vrij
- legt de nadruk op onderzoek
- brengt onbewuste vooronderstellingen aan de oppervlakte
- opent nieuwe mogelijkheden

5 manieren om gemeenschappelijke kennis waarneembaar te maken

Gebruik een projector of schakel een tekenaar in

Soms wordt het hele proces met grafisch materiaal ondersteund, door de tekeningen en krabbels te projecteren of door een tekenaar die het hele proces schematisch vastlegt op grote flappen aan de muur. Tekst en tekeningen worden gebruikt om de voortgang van het gesprek te visualiseren. Een presentatie met lege dia's die klaar staan voor wie ze wil invullen is ook een optie.

Maak een gaanderij

Bij gelegenheid worden de papieren gebruikt aan de tafels opgehangen aan de muur zodat de deelnemers een overzicht kunnen krijgen van de ideeën van de groep tijdens de pauze.

Gebruik Post-its

Deelnemers kunnen grote Post-Its plakken op ene bord of aan de muur met één enkele kerngedachte, zodat iedereen de gedachte kan lezen tijdens de pauze.

Maak Ideeënclusters

Breng de gedachten op de PostIts samen in “familiegroepen” zodat ideeën die verband houden met elkaar waarneembaar worden en kunnen helpen bij het plannen van de volgende stappen van de groep.

Schrijf een verhaal

Sommige Cafés maken een krant of een boek om de resultaten van hun werk aan grotere groepen door te geven. Ook kan een fotoboek met tekst gemaakt worden als documentatie.

Page 5:

Hoe een Café-ambiance creëren?

Of je nu een tiental of een honderdtal mensen bijeenbrengt, het is steeds belangrijk een omgeving te creëren die zowel ongedwongenheid als vertrouwelijkheid uitstraalt. Als uw gasten toekomen zouden ze onmiddellijk moeten aanvoelen dat dit geen *gewone* bijeenkomst is.

- Kies, indien mogelijk, een ruimte met natuurlijk licht en een zicht naar buiten om een hartelijkere sfeer te creëren
- Probeer de ruimte er te laten uitzien als een echt Café met kleine tafels voor vier of vijf personen. Minder dan vier aan een tafel zou te weinig verscheidenheid van standpunten geven meer dan vijf beperkt de mate van persoonlijke tussenkomst
- Plaats de tafels niet op rijene maar verspreid in de ruimte. Tafels in een echt café zien er na enkele uren ook ontspannen en uitnodigend uit omdat ze niet meer zo netjes staan.
- Gebruikt kleurrijke tafelkleden en zet een vaasje met bloemen op elke tafel. Als de ruimte het toelaat plaats een kaars op elke tafel. Zet planten en groen in de ruimte.
- Leg minstens twee grote vellen papier op elke tafel met een kop of wijnglas vol kleurenstiften en schrijfgerei. Papier en stiften leiden gemakkelijk tot krabbelen, tekenen en het verbinden van ideeën. Dus zal men gemakkelijker ideeën neerpennen als ze opduiken.
- Zet een bijkomende tafel vooraan in de ruimte voor de Gastheer en eventueel presentatie materiaal
- Hang kunst of posters aan de muren (of flip charts met citaten) en laat muziek spelen bij de aankomst van de mensen en tijdens de verwelkoming.

- Zoals de traditie van gemeenschap en gastvrijheid het wil, zorg voor drankjes en snacks. Een Café zonder eten en drank dat werkt niet.

Gebruik uw verbeelding!
Wees creatief!

Cafébenodigdheden (Café supplies)

- Kleine *ronde* tafels van 80 a 100cm diameter zijn ideaal maar kleine kaartafels zijn ook goed
- Genoeg stoelen voor alle deelnemers en begeleiders
- Kleurrijke tafelkleden
- Flipchart papier of papieren onderleggers voor alle tafels
- Uitwasbare kleurstiften die niet uitlopen (Crayola en Mr. Sketch doen het goed). Voor de leesbaarheid : donkere kleuren zoals groen, zwart, blauw en paars. Voeg er een of twee heldere kleuren aan toe (rood, lichtgroen, lichtblauw, oranje) voor het benadrukken of onderstrepen.
- Per tafel een vaas met snijbloemen, een kop of wijnglas voor de stiften
- Een zijtafel voor bediening van drankjes en snacks
- Behangpapier of flipchartpapier om de gemeenschappelijke kennis waarneembaar te maken en tape of gum om ze op te hangen aan de muur.
- Ruimte op de muren (minimum een viertal meter) of twee verrolbare witborden.
- Bijkomende vrije ruimte op de muren (of vensters) om het collectieve werk en/of het werk van de tafels op te hangen.

Optioneel (afhankelijk van grootte en doel)

- Overhead projector en scherm
- Geluidssysteem voor tapes en/of CDs
- Achtergrond muziek
- Draadloze minimicro voor de Gastheren en handbediend draadloze microfoon voor grotere bijeenkomsten
- Witborden en flipcharts
- Basisbenodigdheden zoals nietjesmachine, paperclips, stiften, punaisen, potloden,
- Gekleurde A5 fiche kaarten voor uw persoonlijke nota's
- A6 PostIts in felle kleuren om ideeën uit te hangen

Page 6

Ik ben de Cafégastheer, wat doe ik?

De taak van Cafégastheer is erop toe te zien dat de zes richtlijnen voor dialoog en betrokkenheid werken. Het gaat niet over de vorm zelf maar over het beleven van de geest van de richtlijnen. Gastheer zijn van een Café vereist oplettendheid, talent en zorgzaamheid. De Cafégastheer kan het verschil maken tussen een interessant gesprek en een doorbraak in de denkwijze.

- Werk met het team dat de planning maakt om het doel van het Café te bepalen en te beslissen wie voor de bijeenkomst wordt uitgenodigd

- Geef uw Café een naam die overeenstemt met het doel, bijvoorbeeld : Leiderschapscafé, Kenniscafé, Strategiscafé, Ontdekkingscafé enz
- Help de uitnodiging op te stellen
- Werk samen met anderen om een comfortabele cafe-omgeving te creëren
- Verwelkom de deelnemers bij hun aankomst
- Leg het doel van de bijeenkomst uit
- Stel de vraag of leg de thema's voor, voor de gespreksrondes en zorg ervoor dat de vraag door iedereen kan gezien worden op een dia, flipchart of op kaarten aan elke tafel
- Leg de Caférichtlijnen en de Cafétikette uit en schrijf ze op een dia, een flap of een witbord, of leg ze op elke tafel
- Leg uit hoe de logistiek van het Café zal werken, waaronder de rol van de Tafelgastheer (de persoon die vrijwillig tot het einde van de eerste ronde blijft en de nieuwkomers aan hun tafel zal verwelkomen)
- Ga van tafel naar tafel tijdens de gesprekken
- Moedig iedereen aan deel te nemen
- Herinner de mensen eraan om kerngedachten te noteren, om te krabbelen, om te tekenen
- Als het tijd is om van ronde te veranderen, spoor de mensen vriendelijk aan van tafel te veranderen
- Zorg ervoor dat kerngedachten door iedereen kunnen gezien worden (aan de muur bijv)
- Wees creatief in de toepassing van de zes Caférichtlijnen en pas ze aan, aan de situatie

Ik ben een Tafelgastheer, wat doe ik?

- Herinner de mensen aan jouw tafel eraan de kernconnecties, ideeën, ontdekkingen en meer diepgaande vragen te noteren
- Blijf aan de tafel als de anderen weggaan een verwelkom de mensen van de andere tafels
- Deel in het kort de kerngedachten van het vorige gesprek mee zodat ze onderling kunnen verbonden worden aan ideeën van andere tafels

Blijf in contact!

Net als de Cafémethode zelf evolueert deze Gids. Graag hoorden wij van de Cafégesprekken die je als gastheer leidde en van uw ervaring. Ook uw tips om deze gids beter te maken zijn welkom. Contacteer info@thaworldcafe.com met ideeën en feedback. Voor bijkomende achtergrond informatie, gedetailleerde richtlijnen, caféverhalen en gerelateerde artikels, voor links naar aanverwante café- en dialoog initiatieven verwijzen we je graag naar www.theworldcafe.com

Page 7

Wat zijn Cafégesprekken?

Cafégesprekken zijn een gebruiksvriendelijke methode voor het creëren van een levend netwerk van samenwerkende dialogen over vragen die van belang zijn ten dienste van het echte werk. In de zakenwereld kregen de Cafés diverse namen die overeenkwamen met hun specifiek doel zoals Creatieve Cafés, Kenniscafés, Strategiscafés, Leiderscafés, Marketingcafés en Productonwikkelingscafés. De meeste cafégesprekken zijn gebaseerd op de principes en het format ontwikkeld door The World Café, een groeiende globale beweging

ter ondersteuning van belangwekkende gesprekken in bedrijfs-, regerings- en gemeenschapsinitiatieven overal ter wereld.

Cafégesprekken zijn ook een uitdagende metafoor die ons de mogelijkheid bieden nieuwe manieren te ontdekken om de kijk op ons leven en werk te veranderen. De kracht van een gesprek is zo onzichtbaar en natuurlijk dat wij die gewoonlijk over het hoofd zien. Bijvoorbeeld welke leer- en actiekeuzes krijgt men niet door van het ene gesprek naar het andere te gaan zowel binnen de organisatie als erbuiten met leveranciers, klanten en andere betrokkenen in de gemeenschap. Wat als we nu eens al die gesprekken zien als één groot dynamisch Café met elk een functie als tafel binnen een groter netwerk van levendige gesprekken die de kernmethode vormen om onze gemeenschappelijke kennis te delen en ons een levendige toekomst te vormen. Eens we ons bewust zijn van de kracht van een gesprek als kernmethode om beleid te creëren kunnen we die beter tot ieders voordeel aanwenden.

Wat is de essentie van de Cafémethode?

We hebben een aantal richtlijnen uitgewerkt om gesprekken te laten werken via dialoog en betrokkenheid. Als je deze richtlijnen volgt voor het plannen van de bijeenkomsten sta je versted over de betere kwaliteit van het behaalde resultaat. Als je als gastheer van Cafégesprekken al deze richtlijnen tegelijkertijd gebruikt zal je een unieke Café-omgeving kunnen creëren waar verrassende en nuttige resultaten zullen plaatsvinden.

In the circle:

Het Café is gebaseerd op de veronderstelling dat de mensen reeds over voldoende wijsheid en creativiteit beschikken om de moeilijkste uitdagingen aan te gaan. In de gepaste context en focus kan toegang verkregen worden tot deze diepergaande kennis over wat belangrijk is en hoe die kan gebruikt worden.

© 2002 Whole System Associates. Voel U vrij om dit document te kopiëren en te verspreiden mits de vermelding van The World café Community als auteur.